SVÄTÝ RUŽENEC

ROČNÍK I. 1946. ČÍSLO 1.

OBSAH:

P. Mikuláš Lexmann OP: Katolíckym slovenským ruženčiarom 1

Dr. Inocent Müller: Slovenským dominikánskym terciárom . 2

Dr. Juraj Korének: Príď o Duchu Svätý 4

Ela Hrabinová: Matička ružencová . . . 5

P. Bertrand Húska OP: Najhorlivejší rozširovateľ sv. Ruženca blah. Alán de Rupe . 6

Sestra Alžbeta: Blahoslavená Sybilína z Pávie 8

Dr. Tomáš Mlynár OP: Sv. ruženec a najsv. Srdce Ježišovo . . . 9

Dr. Inocent Müller OP: Slovensko jubiluje . 11

Mária Kahancová: Ruženec ho zachránil . 13

Slovenské sestry Dominikánky 15

Ihla kľúč do neba . 15

Svornosť v manželstve 16

Legenda o P. Márii 17

Rozhovor vo vlaku 18

Zprávy z kat. sveta 19

SVÄTÝ RUŽENEC. Časopis Bratstva svätého ruženca a Tretej rehole svätého Dominika. — Vydáva Kláštor dominikánov v Košiciach. Zodpovedný redaktor: P. Mikuláš Lexman, OP. — Redakcia a administrácia: Košice, Mäsiarska ul. 6. Časopis vychádza prvého každého mesiaca. Závierka čísla do 10. v mesiaci. Predplatné na rok 40 Kčs. Pre Ameriku 2 doláre.

S povolením rádovej a košickej biskupskej vrchnosti č. j. 356/1946 11. III. 1946, oblast. velit. NB Košice I. č. j. 3153/46 prez. z 11. III. 1946.

Novinové výplatné známky povolené riaditeľstvom pošt Košice výnosom č. 11728—I.—46 z 22. III. 1946. Dohliadací poštový úrad Košice 2.

Jubilujúci prví slovenskí biskupi

J. E. Dr. KAROL KMEŤTKO,
arcibiskup nitriansky.

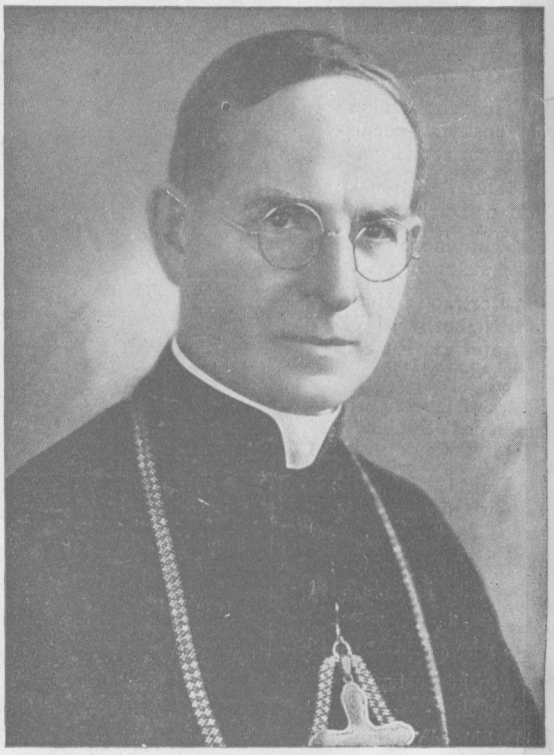

J. E. JÁN VOJTAŠŠÁK,
biskup spišský.

SVÄTÝ RUŽENEC

ROČNÍK I. 1946 ČÍSLO 1.

Katolíckym slovenským ružencarom

Pod bielo-červeno-žltou vlajkou Kráľovnej svätého ruženca vychádza prvé číslo jej časopisu.

Naša tichá podtatranská vlasť stala sa dejišťom urputných vojnových zápasov. No skúsili sme aj v dňoch súženia ochranu Sedmobolestnej Matky, patrónky Slovenska. Hej, Matka Božia nás neopúšťala ani v hrozných týždňoch ničivých náletov, ani vtedy, keď prechádzal front... Ako by nás mohla opustiť, keď sa modlievame tak často a tak vrúcne svätý ruženec! Udržovať a ešte viac rozširovať oheň ružencovej pobožnosti je údel synov svätého Otca Dominika a tiež nášho časopisu.

Súčasne chceme prehlbovať aj spôsob modlenia svätého ruženca v srdciach veriacich. Chceme, aby svätý ruženec aj vychovával. Pri znovubudovaní spoločnosti potrebujeme duševne vyspelých, z viery Kristovej žijúcich, bezúhonných ľudí. A ružencové tajomstvá sťa obrazy zo života Ježišovho, Panny Márie a svätého Jozefa poučujú a spolu aj povzbudzujú k dokonalému životu.

Kdekoľvek sa obrátime na našom milom Slovensku, všade nachádzame ružencové spolky. Tieto spolky sú osamotené, jeden nevie o druhom Aj o nich platia slová Spasiteľové: „Sú ako roztratené ovečky, čo nemajú pastiera" (Mat. 9, 36). Predsa žijú, a to životom plným, húževnatým, nadprirodzeným, životom božích dietok. Ako svätý Pavol prevzal úlohu sprostredkovateľa medzi kresťanskými obcami, tak aj náš časopis chce vykonávať apoštolskú prácu v ružencových spolkoch a napomáhať im v apoštolovaní. Najprv sa musíme vospolne poznať. Chceme pravidelne uverejňovať spolkové zprávy z celého Slovenska, obrazy a fotografie zo všetkých spolkov o ich činnosti.

Náboženstvu neprajný svetový názor, ktorý práve posledná svetová vojna premohla, nadchnul katolíkov celého sveta k sebaobrane. Chceme vidieť, ako sa katolíci po celom svete bránia. Tu nám zase poslúži náš nový máriánsky časopis zprávami zo svetovej Cirkvi. Poučíme sa, že sa nemáme brániť násilnosťou a zbraňou, ale s ružencom v ruke, t. j. životom podľa učenia a príkladu Kristovho.

Museli sme prekonať nemalé ťažkosti, kým sme mohli začať s vydávaním. Nuž podporujte, drahí ruženčiari, tento svoj časopis. Posielajte nám zprávy a fotografie zo svojho ruženčiarskeho života. Časopis sami horlivo čítajte a dávajte ho čítať aj iným. Keď budeme mať dosť čitateľov

a spolupracovníkov, tak zmohutnie a bude pýchou každého slovenského ruženčiara. Veď nás je po celom Slovensku organizovaných vyše štvrťmilióna. My si môžeme udržať taký ružencový časopis, ako majú všetky kultúrne národy.

Hor sa teda pod zástavu ružencovú. Hľadáme svätým ružencom bielu radosť, sbierame kvapky červenej krvi Ježišovej a zaisťujeme si zlatú večnú slávu. V tomto smysle láskavo povolil Najdôstojnejší biskupský sbor slovenský vydávanie nášho máriánskeho časopisu.

P. MIKULÁŠ LEXMANN, OP,
redaktor.

Slovenským dominikánskym terciárom

Dr. Inocent Müller

Sme nekonečne povďační láske božej za to, že nám dožičila prehovoriť k vám na stranách vášho terciárskeho časopisu. „*Svätý ruženec*" je úradným časopisom všetkých slovenských terciárov dominikánskej rehole. Hádam niektorý z čitateľov povie: Kdeže ich máte na tom našom Slovensku, keď sa k ním prihovárate aj vlastným časopisom?

Vecná otázka, lebo nás dominikánov nepoznajú tak, ako povedzme iné rehole. Pravda, v posledných rokoch mnohí mali možnosť postretávať sa so synami svätého Otca Dominika či už na ľudových misiách, na triduách, na vyšších náboženských kurzoch, na exercíciách a v revue SMER. Skutočnosťou však je, že kláštor máme iba v Košiciach, odkiaľ teraz riadime celé dominikánske hnutie na Slovensku a menší kláštor v Trenčíne. No nebolo tomu vždy tak. Na terajšom Slovensku mali sme asi šestnásť kláštorov v rôznych mestách Slovenska, v ktorých naši pátri veľmi požehnane účinkovali, ako sa o tom môžeme dočítať v miestnych kronikách.

No predbežne, ako vravím, sme iba v Košiciach a v Trenčíne. Ide najmä o Košice, metropolu východného Slovenska, okolo ktorej je zorganizovaný dominikánsky slovenský východ. Po odtrhnutí Košíc naši terciári mali svoje strediská v Humennom, v Michalovciach, v Trebišove, vo Vranove a v Levoči. Teraz, po navrátení Košíc, už minulý rok na sviatok svätého Otca Dominika a najmä na ružencovú slávnosť sišli sa naši bratia a sestry v prehojnom počte, a to z najširšieho okolia, aby spolu s našimi košickými sestrami a bratmi načerpali silu, lásku a nadšenie za svätú terciársku vec. No povojnové časy, najmä tu na východe, znemožnily mnohým dôkladnejšie venovať sa terciárskym ideálom, lebo zápasia o denný chlebíček, mnohí prišli aj o prístrešia, preto riadna organizačná práca započne až po prekonaní týchto ťažkostí. Jedno je isté, že *spolu s ruženčiarmi tvoríme najväčší katolícky spolok na Slovensku*, preto chceme s vami byť aj v stálom písomnom styku na stĺpcoch „*Svätého ruženca*".

Vo veľmi sľubných začiatkoch je naša terciárska skupina v Trenčíne, ktorej posielame z Košíc bratský a sesterský pozdrav a veríme, že veľa pekných zpráv o nej popíšeme v tomto časopise.

Časy, ktoré prežívame, nastolujú nám mnohé otázky, ktoré sa priamo alebo nepriamo týkajú aj nášho katolíckeho života, tým väčšmi tých, čo nosia rúcho kajúcich bratov a sestier svätého Patriarchu Dominika. Jedna z týchto otázok znie takto: Máme my, terciári, nejaké úlohy dnes, keď starostlivosť sveta sa sústreďuje na dodávky potravín, železa, betónu, atď.?

Je to naozaj vážna otázka, lebo sa zdá, že dnešný človek vskutku nemá čas na

také veci, ako sú modlitby, rozjímania, duchovné čítanie, slovom, nemá času na duchovný život, ktorý v koreni je základom Tretej rehole.

Lež keď sa bližšie prizreme veci, prídeme na celkom iný záver. Ľudstvo malo dosť potravín, dosť železa, dosť peňazí a jednako, čo sa stalo? Tým všetkým sa začalo vraždiť. Hmotu, ktorú nahromadilo, premenilo na zbraň proti sebe. A keď sa zahľadíme do minulosti, povedzme ku kolíske dominikánskej Tretej rehole, vidíme skoro tú istú skutočnosť. Aj ľudia tých čias mali všetko, čo potrebovati, len to nevedeli ľudsky, teda dôstojne využiť a použiť. Preto vznikaly bludy, ktoré v základoch chcely riešiť tiež duchovné otázky, ale nesprávne, nedarilo sa im to.

A tu prichádza veľduch Dominik, ktorý už v tých časoch poznal, že každá kríza je v zárodku krízou ducha v minulosti, alebo v prítomnosti. Z vnuknutia božieho zakladá rehoľu Kazateľov, ktorí slovom aj písmom, na univerzitných katedrách aj v obyčajných chatrčiach hlásajú pravdu, obnovujú ducha, ľudské smýšľanie podľa učenia prvej PRAVDY, Krista. A tam, kde nemohol ísť brat Kazateľ ako vodca, ako kňaz, tam vyslal svoj predvoj: VOJSKO KRISTOVO, terciárov, aby svojsky, primerane konali to isté poslanie. A vieme z dejín, že táto práca priniesla Cirkvi svätej mnoho požehnania, lebo do jej lona vrátilo sa tisíce duší, čo blúdily v temnotách duševnej aj telesnej smrti.

A čo potrebuje dnešná spoločnosť?

Pamätám sa dobre, ako raz pápež Pius XI. pri jednej audiencii povedal dominikánskym terciárom: Terciári najstarších čias sú uskutočnením dnešného laického apoštolátu v katolíckej akcii. Tým je povedané všetko. Lebo lieky, ktorými sa liečily bludy stredoveku alebo minulých storočí, sú celkom súce, ba jedine súce na to, aby vyliečily a na pevné nohy postavily aj dnešnú chorú spoločnosť, ktorá kvíli v bolestiach bratovražedných bojov.

Člen Tretej rehole svätého Dominika čerpá pre svoju dušu z pradávnej skúsenosti rímskej Cirkvi a zo sedemstoročnej tradície vlastnej rehole. Sľubuje žiť podľa určitej regule, to znamená, duchovne vnútornejšie, hlbšie ako ktorýkoľvek iný katolík. Nuž ako samozrejmá vec predpokladá sa u neho vzornejšie zachovávanie božích aj cirkevných príkazov, lebo cieľ jeho života je apoštolát, spása duší, a tu najmä v prírodzenom poriadku najlepším apoštolom je dobrý príklad. Sľub poslušnosti viaže ho hlboko si ctiť a vážiť cirkevných aj svetských predstavených. A uvážme, čo dnes potrebuje svetská vrchnosť väčšmi, ako oddaných, verných, poslušných poddanných? Pre dominikánského terciára je to samozrejmosť. Svojmu stavu primerane má sa starať o čistý život, čisté mravy. Myslím, že netreba zdôrazňovať, akým požehnaním, akou oporou spoločenského života je mravná čistota a manželská vernosť. Na tomto poli terciár vykoná veľmi veľa. Dušou nesmie lipnúť k pozemským statkom, bohatstvám. Nuž a čo my dnes odsudzujeme? Kapitalizmus, buržoáziu, vydieračstvo! A prečo sa to všetko v ľudstve zakorenilo? Preto, lebo v hmote, v peniazoch videli boha! Tak to bolo aj v stredoveku. Keby sme dnes mali šíky terciárov, mali by sme najoddanejších sociálnych pracovníkov. Ináč veru pracuje ten, čo je za prácu platený aj v sociálnych ústavoch a ináč vyzerá práca toho, čo sa vie venovať službe bližného z čistej, nezištnej lásky. Preto organizovať v dnešných časoch Tretiu reholu svätého Dominika, znamená katolícky najideálnejšie zapájať ľudí do roboty za lepší zajtrajšok, za mravnú obnovu, znamená dobrovoľne, starokresťansky ideálne vyrovnávať veľké spoločenské a hospodárske nesrovnalosti. Musím totiž pripomenúť, že do Tretej rehole nepatria len kostolné babičky a ľudia, čo už užili sveta a teraz päť minút pred dvanástou v živote chcú všetko napraviť. Mohol by som poukázať na vzory v zahraničí aj u nás, že do šíkov bratov a sestier Tretej rehole vstúpili práve ľudia katolícky najideálnejší a ľudsky najjemnejší a najveľkoryseiší, a to zo všetkých stavov a kategorií. Preto cudzina má dnes elitných katolíckych pracovníkov, ktorí boli vychovaní práve v škole dominikánskej Tretej rehole.

Nespomínam povinnosti našich terciárov voči kňazom, čo sa starajú o ich duchovný život. Tam, kde sú naši terciári vedení v správnom duchu, kde sa im

venuje patričná starostlivosť, tam je vzorná čistota v kostoloch, tam je zorganizovaný tlačový apoštolát, tam kvitne misijná myšlienka, atď.

Toto staré katolícke hnutie musí zapustiť hlboké korene aj na našom Slovensku. Milujeme podtatranský ľud, preto chceme mu dobro. A jedna z ciest, po ktorej mu donesieme to dobro, je práve načrtnutý životný a apoštolský program Tretej rehole svätého Dominika, program sociálny, lebo je to program postavený na nerozboriteľných základoch: Na dokonalej vernosti Bohu, Cirkvi rímskokatolíckej a rehoľným predpisom.

Bratia a sestry!

V tomto apoštolskom dominikánskom duchu posielam vám všetkým úprimný pozdrav do všetkých kútov nášho Slovenska a prosím vás, aby ste nám niečo napísali o svojom živote, no najmä aby ste podľa pravidiel svätej regule žili a pracovali všade tam, kde vás Božia Prozreteľnosť postaví.

PRÍĎ O DUCHU SVÄTÝ

Dr. Juraj Korének

Príď Duchu svätý! Touto lahodnou piesňou vzýva naša Cirkev tretiu božskú osobu vždy vtedy, keď stojí pred nejakým dôležitým krokom, keď sa púšťa do niečoho, k čomu potrebuje božskej pomoci.

Hoci nie som teologom, zvolil som si túto tému: „Príď Duchu svätý!", lebo v svojom srdci cítim, že vydávanie katolíckych časopisov v dnešných časoch je vecou veľmi dôležitou a práve preto k tomu je potrebná pomoc Ducha svätého.

Keď skoro pred 2000 rokmi sostúpil Duch svätý v podobe ohnivých jazykov na apoštolov, vtedy to bol medzník v dejinách ľudstva. Cirkev svätá slávila svoje založenie. Apoštoli posilnení Duchom Svätým, vyšli zo zatvoreného domčeka a nebojac sa hlásali nové učenie, učenie svojho Majstra Krista, začali hlásať evanjelium. Toto učenie znamenalo obnovu sveta. Kým hlavnou ctnosťou starej doby bola spravodlivosť, najhlavnejšou ctnosťou doby kresťanskej stala sa láska. Príkaz lásky je základným zákonom kresťanstva. Miluj bližného svojho, ako seba samého! Koľkokrát ľudstvo zanedbalo tento zákon, toľkokrát na to doplatilo. Neblahé účinky opustenia tohto zákona pociťovalo ľudstvo veľmi bolestne, najmä v poslednom čase druhej hroznej svetovej vojny, ba pociťuje to ešte aj dnes. Svet si ani dnes neuvedomuje, že nie nenávisť, ale láska udržuje ľudstvo.

Keď Duch Svätý sostúpil na apoštolov v podobe ohnivých jazykov, strhla sa veľká búrka, akoby na znamenie, že sa rúca svet starý a že sa má vystavať svet nový. A apoštolovia pochopili toto poslanie a s pomocou Ducha Svätého od základov premenili celú štruktúru vtedajšieho sveta.

Aj my stojíme teraz vo svete po hroznej búrke svetovej vojny a všetky národy sveta túžia po čomsi lepšom, dokonalejšom. Stavia sa nový svet. Teraz sa kladú jeho základy. Naša budúcnosť závisí len od toho, či sa tento nový svet bude zakladať na príkaze lásky, alebo na nenávisti.

Pri stavbe nového sveta je nevyhnutne potrebná pomoc Ducha Svätého. Je potrebné, aby Duch Svätý aj dnes prišiel svojím ohňom a spálil v dušiach ľudských všetko zlé, špinu, aby sa tak dostalo na povrch rýdze zlato: láska. Je potrebné, aby Duch Svätý aj dnes prišiel a svojím ohňom zohral studené nedôverujúce duše! Keď v dušiach ľudských tento oheň vyhasol, treba ho znova zapáliť, kde ešte nevyhasol, ale tlie, tam treba popol rozdúchať, aby znova horel. Je treba roznášať tento svätý oheň do sveta. Je treba apoštolovať! Zúfalým treba nebo dať, nedôverujúcim nádej, neveriacim vieru a svetu znova Krista!

Príď Duchu Svätý a svojou žiarou zasvieť do tmavej noci duší a ukáž im cestu, po ktorej majú kráčať. Keď túto cestu poznajú, potom im daj silu, aby vedeli chcieť konať to, čo treba konať! Človek totiž môže chcieť konať aj veci nemravné, lebo je slabý. Je pravda, že

pritom je nanajvýš nerozumný. Lebo konať niečo také, čo je proti svedomiu, čo je proti rozumu, čo je proti právu prirodzenému, konať to, čo je proti duchu evanjelia, to je vec nanajvýš nerozumná. A kto také koná, je jasné, že je tiež človekom nerozumným. Mnoho nerozumných ľudí je dnes na svete! Príď Duchu Svätý a daj silu ľuďom, aby vedeli byť rozumní, aby vedeli konať to, čo podľa božích príkazov treba konať! Duchu Svätý príď a daj silu vstať, tým, čo padli! Daj silu slabému aj zbabelému a z týchto ľudí urob hrdinov a svojich najneohroženejších bojovníkov, tak, ako si to spravil pri kolíske kresťanstva, keď z tých, čo sa báli ľudí, urobil si bojovníkov Kristových, keď z neučeného mýtnika a rybára spravil si ľudí, ktorých predstavuješ na obdiv vedcom každej doby. Daj silu ľuďom, aby vedeli konať rozumne, aby vedeli povedať „áno". ale aj rozhodné „nie", keď to Pán Boh tak žiada.

Kladú sa základy nového sveta. Naším výkrikom do sveta je: „Netvorte nový svet bez novej duše!" My chceme mať svet postavený na pevných základoch a chceme mať pokoj trvalý. A k tomu je potrebná reforma vonkajšieho spoločenského poriadku a v srdciach ľudských reforma mravov. Hlásame preto duchovnú reformu a mravnú obnovu. Vychádzame pri tom sami zo seba a voláme na pomoc aj všetkých podobne smýšľajúcich katolíkov, lebo sme toho presvedčenia, že život je len vtedy krásny, keď je človek deň čo deň lepší. Utrpenie je pre nás len príležitosťou na zdokonalenie. A keď bude prebývať v srdciach ľudských láska Kristova, vtedy bude na svete ten pokoj, po ktorom tak dychtivo túžia všetky národy.

V tomto znamení, znamení duchovnej obnovy, začína vychádzať časopis „Svätý ruženec", k čomu prosíme pomoc Ducha Svätého.

Matička ružencová

ELA HRABINOVÁ.

Pod krížom si vytrpela odmenu nám danú,
preto prijmi tiež aj od nás, slávy, chvály palmu.

S Ježiškom si zaslúžila, naše vykúpenie,
sprostredkuj nám teda silu, znášať utrpenie.
Utrpenie, bolesť a žiaľ, to náš veľký údel,
k tomu Matička nám, svoju pomoc udeľ.
Ty bolestná, ľútostivá, patrónka národa,
slovenskému ľudu vypros, vždy stálosť do boja.

Podľa tvojho vzoru chceme, viesť tu pozemský boj,
k tomu nech nám vždy pomáha, Tvoj materský zástoj.

Najhorlivejší rozširovateľ sv. ruženca blah. Alán de Rupe

P. Bertrand Húska, OP.

Tento svätožijúci dominikán a horlivý rozširovateľ ružencovej pobožnosti žil v XV. storočí (zomrel r. 1475) a napísal významnú knihu o ruženci: „De Psalterio Christi et Mariae eiusque Confraternitate — O Žaltári Krista a Márie a o jej Bratstve". V tejto výbornej knižke, ktorá je bohužiaľ málo známa — a preto sú tie mylné mienky o pôvode sv. ruženca — označuje sv. Otca nášho Dominika za pôvodcu sv. ruženca, ba opisuje aj jeho kázeň o ruženci. Mal kázať na sv. Jána Evanjelistu v parížskej katedrále pred univerzitnými profesormi, prelátmi, vzdelanými poslucháčmi. Bol pohrúžený do modlitby, ako obyčajne pred kázňou, veď sám chcel uskutočniť heslo dominikánskej rehole: Contemplata aliis tradere — rozjímané veci iným rozdávať. Tu sa mu zjavila P. Mária, ktorej sa usiloval zapáčiť sa od detinstva, priniesla mu malý sošit a povedala: Hoci je dobrá tvoja kázeň, ja ti dám lepšiu. Kázal teda podľa návodu preblahoslavenej Panny. Nakrátko spomenul sv. Jána evanjelistu, potom kázal o živote P. Ježiša a o 15 tajomstvách P. Márie, ktoré ju obkľúčily ako ruže a ktoré nás v temnotách tohto života vodia ako svetielka; a to sú tajomstvaplné ruže: Ave Maria. (III. diel, hlava 2, strana 61.)

Potom pokračoval: „Vezmite do rúk Žaltár alebo ruženec P. Márie, lebo kto vie, či sa dožijete zajtrajšieho dňa". Niektorí sa povzbudili oduševnenou rečou, iní sa pohoršili, medzi ktorými boli aj štyria univerzitní poslucháči. Viedli pohoršujúci, nemravný život, a keď sv. Dominik dokončil reč s opovrhnutím poznamenali: My sme si mysleli, že povie veľkolepú reč, a tu hovorí pre deti a staré babky. Ale trest boží ich zastihol. V najbližšej noci zabávali sa v krčme, opili sa a nemravne sa chovali. Pre isté dievča sa povadili, chytili zbrane, dvaja sa zabili a dvaja ťažko poranili. Týchto ráno zaviedli do žalára, ale tam onedlho dokonali v strašných zlorečeniach. (Tamže strana 62.) Tak ich P. Boh potrestal, lebo sa vyslovili o sv. ruženci s opovržením a zneuctili božieho sluhu.

Márne kázal sv. Dominik proti albigencom a manichejom, máloktorí sa obrátili. Blahoslavený Alán píše, že ho P. Mária takto oslovila: „Syn môj Dominik, nediv sa, že tvoje kázne a reči majú malý výsledok. Orieš na zemi, ktorá nie je zvlažená dážďom. Keď Boh chcel obnoviť svet, najprv poslal zúrodňujúcu vlahu anjelského pozdravenia, a zem priniesla užitočnú úrodu. Keď chceš, aby tvoje kázne priniesly veľa duševného ovocia, tak povzbuď veriacich k rozjímaniu ružencových tajomstiev. Svätý Otec Dominik vzal si k srdcu toto poučenie a jeho kázne malý veľký výsledok" (Tamže str. 63). Sv. Dominik a jeho prví synovia s najväčšou horlivosťou rozširovali sv. ruženec a založili mnohé Bratstvá ružencové. Asi sto rokov trvala táto horlivosť, no ľudia neskoršie zvlažneli v tejto pobožnosti. R. 1349 morová nákaza pustošila Europu, ľudnaté mestá a kláštory Poľska, Talianska, Nemecka, Francúzska, Česka, Maďarska, Slovenska, Španielska atď. boly zdecimované. Hnutie flagelantov, ktoré sa pri „čiernej smrti" veľmi rozšírilo po Europe a vyprosilo božie milosrdenstvo pre seba a ľudstvo, časom narobilo mnoho škody. Začaly sa medzi nimi šíriť bludné náuky, že vraj dostali list z neba, v ktorom im Kristus nariadil bičovanie miesto sviatostí. Sami sa rozhrešovali, zavrhli očistec, odpustky, úctu svätých, lebo toto všetko vraj nahradí bičovanie. K tomu vypukol r. 1378 veľký západný rozkol, ktorý skončil r. 1417, keď na kostnickom sneme sosadili dvoch nepravých pápežov, pápež sa vzdal a vyvolili Martina V.

V tomto smutnom čase žil blahoslavený Alán de Rupe, učený a horlivý dominikán. Dlho žil v bretaňskom kláštore Dinan, kde oživil Bratstvo sv. ruženca a od r. 1460 všetkými silami pracoval na jeho rozšírení. Raz sa mu zjavil Pán Ježiš pri sv. omši a takto ho oslovil:

— Synu, znovu ma ukrižuješ?

— Nerozumiem Ťa, Pane — odpovedal naľakane.

— Hriechy tvojho predošlého života sú tie klince, ktoré ma pribily na kríž.

Ak nebudeš činiť pokánie, zahynieš. Tebe udelil nebeský Otec všetky milosti, aby si o ruženci kázal a rozširoval ho medzi ľudom; ak to neurobíš, si zodpovedný za hriechy a zatratenia spolubližných.

P. Mária a sv. Dominik ho tiež nato povzbudzovali a ani nemusíme povedať, že s akou horlivosťou a oduševnenosťou vrhol sa na ružencový apoštolát, aby sa Kráľovnej sv. ruženca, ktorá mu vyprosila obrátenie, zavďačil.

Svätý ruženec menovali vtedy Žaltár P. Márie, lebo ako sa modlíme 150 Dávidových žalmov, tak sa modlíme 150 Zdravasov v ruženci. Menovali ho aj korunou alebo vencom, lebo ním akoby kvietkami korunujeme, ovenčujeme hlavu P. Márie. Chorváti aj teraz menujú ruženec „Otčenáškom", lebo je složený z Otčenášov a Zdravasov, ktoré na šnúrke navlečenými zrnkami alebo perličkami spočítali. Blah. Alán de Rupe mohutne sa pričinil, aby táto krásna máriánska pobožnosť znovu ožila, veď vyše 200 rokov stačilo, aby veriaci na ňu skoro zabudli alebo v jej odbavovaní zvlažneli. Veď taká dlhá doba stačila, aby táto krásna pobožnosť prišla do zabudnutia, preto ju rozširoval s veľkou horlivosťou, založil nové ružencové Bratstvá, slávnostne prijímal nových údov, organizoval ružencové sprievody, atď. Z toho niektorí povrchní učenci uzatvárali, že nie sv. Dominik, ale blah. Alán je zakladateľom ružencovej pobožnosti. Tomu protirečí celý rad pápežov, ktorí sv. Dominika považujú za pôvodcu ruženca na primluvu P. Márie, ako Gregor XIII., Klement VIII., Lev XIII., Pius XI. atď.

V dominikánskom breviári na oktávu sv. ruženca čítame: „Po smrti sv. Dominika krásna ružencová pobožnosť pomaly zmizla, čiastočne ľudskou ľahostajnosťou, čiastočne úlisnosťou diabla. Tu zjavila sa preblahoslavená Panna Mária bratovi Alánovi, Angličanovi, vo veľkej sláve a prosila ho ako povestného kazateľa aj jeho spolubratov, aby zabudnutú ružencovú pobožnosť oživili. Tiež povedala Kráľovná nebies bratovi Alánovi, že táto ľahká pobožnosť jej je veľmi milá, ňou môžeme dosiahnuť božie milosrdenstvo, požehnanie pre ľud a pomoc vo všetkých utrpeniach. Svätá Panna povzbudila aj priora v Kolíne nad Rýnom, aby túto pobožnosť obnovil. (Lectio IV et V.) Nie div, že dominikáni mali za 700 rokov levový podiel na rozšírení tejto krásnej pobožnosti, o ktorej pápež Lev XIII. povedal, že je ako zlatá niť, ktorá nebo spája so zemou. A Pius XI. povedal: „Niet iného lieku proti zlám terajších čias, ktoré stále viac a viac na nás doliehajú, ako návrat ku Kristu a jeho presvätej Matke. Ale každý, kto pozorne skúma dejiny katolíckej Cirkvi, ľahko zbadá, že všetky dôležitejšie udalosti kresťanstva sú spojené s mocnou ochranou Panny Márie, Kráľovnej sv. ruženca. Lebo keď sa všade rozšírily bludy, — ako za času sv. Dominika bludy albigencov a manichejov — aby roztrhly nerozbornú jednotu Cirkvi katolíckej a aby rozvrátily celý kresťanský svet, vtedy otcovia naši s dôverným srdcom sa obrátili k tej, ktorá sama potrela všetky bludy sveta a hľa, ona dopomohla k víťazstvu a nastaly lepšie časy".

Svätý ruženec je obľúbenou pobožnosťou nielen jednoduchých ľudí, ale aj inteligentných katolíkov, lebo v ňom môžu rozjímať a sťa vo filme vidieť celú kresťanskú filozofiu a celý život Kristov a P. Márie. Je to retiazka rozdelená na päť častí po desiatich zrnkách, pri ktorých rozjímame o radostných, bolestných a slávnostných tajomstvách. Tým, že držíme v ruke svätý ruženec a prstami spúšťame jedno zrnko za druhým, napomáhame usobranosť svojho ducha, aby sme v myšlienkach neboli roztržiti. Ako P. Mária z Ducha Svätého počala, tak chcem aj ja začať život viery, život pravej dokonalosti podľa zásad Ježiša Krista. Svoje radosti spojíme s radosťami Ježiša Krista a preblahoslavenej Matky, a ako ona obetovala svojho Synáčika v jeruzalemskom chráme, tak chcem aj ja obetovať celý svoj život Bohu. Hádam aj budem znamením, ktorému budú odporovať, najmä v terajších nekresťanských prúdoch, ale chcem byť charakterom, dôsledným a vytrvalým. Potešuje nás hlavne bolestný ruženec, veď aj my sa potíme krvou, keď rozmýšľame nad tým, ako prenasledujú katolícku Cirkev. Každodennými zaťaženými pomermi a medzinárodnou nenávisťou sme bičovaní. Keď myslíme na svojich, ktorým často nemô-

žeme dať skyvu chleba, potrebné šaty, prístrešie, teplo atď., keď myslíme na našich drahých trpiacich hlad, v povojnových časoch, naša hlava pociťuje bôle od tŕňovej koruny, ktorú nám tak silno tlačia na hlavu. Nesieme svoje kríže, padáme pod nimi a niet sústrastných Šimonov cyrenejských, ktorí by nám pomohli a zotreli naše slzy. Sme pribití na kríž útrapami, bolesťami denného života, nenávisťou, úžerou ľudí, ale myšlienka na trpiaceho, ukrižovaného, ale aj osláveného Spasiteľa dáva nám sily.

Blahoslavená Sibylína z Pávie

Sestra Alžbeta

Dominikánska rehoľa dala Cirkvi mnohých svätcov a svätice, ktorí spôsobom života a v uskutočňovaní apoštolátu kráčali po najrozmanitejších cestách. To isté vidíme aj vo veľkom počte blahoslavených. Veľmi zaujímavým spôsobom apoštolovala dominikánska terciárka *blah. Sibylína z Pávie.* Apoštolovala v dobrovoľnom väzení, v izbe, do ktorej sa dala zatvoriť.

V stredoveku bol zvyk, že nadšené duše dali sa zavrieť do malej izbietky neďaleko niektorého kostola alebo kláštora, tam žily v chudobe, v odriekaní a v ustavičných modlitbách. Bola to akási napodobnenina pustovníckeho života otcov na púšti. Takýchto nadšených duší bolo v tom čase veľa. Viedla ich k tomu nadprirodzená pohnútka: Z čistej lásky k Bohu veľkodušne obetovať a zriecť sa aj tých najoprávnenejších životných požiadavok a stať sa takto smiernou obetou. Izbietka, v ktorej bývali, bola zavretá, mala iba okienko do kostola, cez ktoré mohli sledovať bohoslužby, prijímať potravu a rozprávať sa s ľuďmi. Pravda, na takúto životnú cestu nemohol nastúpiť ktokoľvek. Už či to bol laik, kňaz alebo rehoľník, musel sa najprv podrobiť trojročnej skúške, bol to akýsi noviciát, či je totiž súci na takýto život. Potom, ak obstál na skúške, konalo sa zatvorenie so slávnostnými obradmi, ktoré vykonal zvyčajne sám biskup. Zatvoril dvere na izbietke a zapečatil ich. Dobrovoľný väzeň ostal takto oddelený od sveta. Potom už nemohol izbietku opustiť, iba ak to dovolil biskup, pravda, len z vážnych príčin, alebo ak dobrovoľný väzeň poznal, že je nesúci na takýto spôsob života. V izbietke okrem modlitieb musel sa tiež niečim zamestnávať, tak napr. ženy šily, priadly atď. Žili iba z almužien, ktoré im občania donášali.

Bol to naozaj život hrdinských obetí, preto v stredoveku takýto dobrovoľní väzni boli uctievaní a vážení Považovali ich za ochrancov miest, nakoľko boli smiernymi obetami za všetkých spoluobčanov svojím životom aj ustavičnými modlitbami: kajali sa za všetkých občanov.

Medzi takéto obete patrila aj *Sibylína z Pávie.* Narodila sa r. 1287. Už v mladom veku stratila rodičov, preto sama si musela zarábať na denný chlebíček. No v dvanástom roku celkom oslepla a stala sa nesúcou do práce. Jej postavenie bolo by bývalo naozaj zúfalé, keby sa o ňu neboly postarały niektoré sestry z Tretej rehole sv. Dominika. Sibylína, vidiac ich lásku, zatúžila po rehoľnom živote a prosila, aby bola tiež prijatá do Tretej rehole. A spolusestry veľmi dobre pochopily, aké poslanie bude mať v ich spoločnosti Sibylína. Vedely, že občerstvujúcou rosou apoštolátu sú modlitby, rozjímanie, obete, bez ktorých je ťažko získávať duše. Hoci teda Sibylína nebola súca na telesnú robotu, jednako ju prijaly na ten vznešený apoštolát modlitby a pokánia. Tak sa stala slepá Sibylína dcérou Tretej rehole sv. Dominika.

Zvláštnym božím vnuknutím bola povolaná do dobrovoľného väzenia, v ktorom mala vyprosovať božie zmilovanie a požehnanie pre celé mesto. Rozlúčila sa so sestrami a dala sa zavrieť do izbietky blízko kostola Pátrov dominikánov. Zo začiatku bola s ňou aj sestra Beatrice, ale ťažko znášala tvrdý život v zavretej

izbe, preto odišla a Sibylína ostala v izbietke sama až do smrti.

V prvých siedmych rokoch dobrovoľného väzenia podrobovala sa prísnemu a tvrdému pokániu. Najviac trpela zimou, lebo v tomto kraji zima je naozaj krutá a v izbietke nesmelo sa vôbec kúriť. Jej spovedník píše, že zohrievala sa iba pri mnohých pokľaknutiach v modlibe. Veľmi často sa bičovala až do krvi. Krv zamŕzala na podlahe a Sybilína mala také rany na tele, že musela zachytiť stôl a takto si pomáhať vyzdvihnúť sa.

Pri okne mala jednoduchý stôl, na ktorom spávala, jedávala alebo sedela, keď rozprávala cez okno s mnohými návštevníkmi, čo k nej prišli. Prichádzajú k nej jednoduchí občania, robotníci, úradníci, veľmoži, kňazi, biskupi a rôzni rehoľníci. Jedni prichádzajú, aby sa jej vyžalovali, aby ju prosili o modlitby; iní zasa rokujú s ňou o dôležitých duchovných otázkach. Sibylína stáva sa živou ochrankyňou mesta, ktorej každý dôveruje, lebo je to čistá duša, ktorá od Pána Boha všetko môže vyprosiť. Plným priehrštím rozdáva dobré rady, rieši také ťažké cirkevné aj civilné problémy, že nad tým žasnú aj najvyšší hodnostári.

Pán Boh obdaril túto obetavú dušu aj videním do budúcnosti. Stalo sa medziiným, že nejaký Ján Pepoli bol poslaný pápežom Urbanom V. ako vyslanec do cudzieho kraja. Dlho sa nevracal, preto jeho manželka ustavične plakala. Sibylína jej dala jasnú zprávu. Netajila, že cestou ťažko ochoreľ, preto neprichádza; no vravela jej, že vráti sa v krátkom čase, čo sa aj stalo.

Inokedy okolo väzenia sestry Sibylíny prechádzal kňaz a niesol Sviatosť oltárnu k chorému. Keď počula zvonček, chcela ihneď pokľaknút, no v srdci necítila ani lásku, ani silu, ani odvahu k tomuto pokľaknutiu. Sibylína nadprirodzene videla, že pre nedbalosť kňaza hostia nebola premenená. Zavolala ho a na jeho veľké zahanbenie mu to povedala. Kňaz ľutoval svoju nedbalosť a vyspovedal sa.

A takéto prípady v živote našej sestry boly veľmi časté. Aj takto zachraňovala duše, no jej hlavným denným zamestnaním bolo rozjímanie, v ktorom aj pri svojej telesnej slepote nadobúdala úžasné poznania a múdrosť, nad ktorou žasli všetci, čo ju poznali, nakoľko Sybilína práve pre slepotu neštudovala a nečítala.

Sibylína nepoznala svet, lebo ho nevidela a k tomu dobrovoľne uzavrela sa do posvätného väzenia, aby pretrhla všetky sväzky so svetom. Túžila iba po jednom, po najvyššej vedomosti: Poznať Pána Boha a poznať seba samu. A v Bohu našla všetko, tak, ako svätá Katarína Sienska vyznala: *Boh všetko, ja nič!* Preto sa stala mocnou prihovorkyňou pred Bohom za svojich občanov, a hoci tento svet nevidela, jednako svojím obetavým životom a modlitbami vyprosovala mu všetky potrebné lieky na bolestné a niekedy aj hnisajúce rany tela aj duše.

Svätý ruženec a Najsvätejšie Srdce Ježišovo

Dr. Tomáš Mlynár, OP.

Ktorýsi spisovateľ vraví, že všetka krása sveta, najjemnejšie city ľudské, ba aj sama svätosť má svoje sídlo v srdci. Srdce je malý svet pôvabu, nehy, lásky a obetavosti. Je to oceán, ktorý je nevyspytateľný. A keď hľadáme príčinu toho, prídeme na to, že keď Boh tvoril srdce prvého človeka, mal pred sebou akýsi vzor, ideál, podľa ktorého stvoril aj ľudské srdce. Hľadel na Srdce Kristovo a podľa neho vytvoril aj ľudské srdce.

Nuž ak chceme pochopiť zázračné tajomstvá ľudského srdca, musíme nazrieť na vzor, z ktorého všetko vznešené a veľké bolo takrečeno presadené do neho. A toto všetko nám odkrývajú *tajomstvá svätého ruženca.* V nich je stručne a jasne načrtnuté, akými citami oplývalo Božské Srdce Pána Ježiša.

V betlehemskej maštali ospevovali ho anjeli ako *plného milosti a pravdy.* Svätá rodina, naklonená nad jasličkami, mohla smelo vyznávať: Narodil sa nám Boh, dal nám Božské Srdce! Božské preto, lebo bolo plné milosti, bolo chrámom Najsv. Trojice. Preto Srdce Kristovo už v Betleheme pritiahlo k sebe anjelov s neba, jednoduchých pastierov a neskôr mudrcov z východu, lebo bolo plné lásky k nebeskému Otcovi a k ľudstvu. To Srdce už od prvého okamihu bilo aj za nás a ľudsky nevieme vyjadriť, aká to bola láska, ktorá blčala v malom srdiečku Ježiška už od jeho príchodu na svet.

Srdce betlehemského Jezuliatka prezrádza nám ďalšiu krásu: *čistotu!* Čistota je najvznešenejšia krása mladosti. A vzor tejto krásy je Božské Srdiečko, ktoré si zvolilo za matku Nepoškvrnenú Pannu a ktoré už tisícročia strhuje za sebou miliardy zástupov tých, čo chcú vládnuť nad svetom nepoškvrnenou krásou svojich srdc.

Veľkodušnosť srdca prejavuje sa ďalej v *priateľstve.* Písmo sväté vraví, že verný priateľ je liekom života. Raduje sa s nami, plače s nami, spolu s nami stiera slzy bolesti aj radosti. Takýmto verným priateľom vo všetkom je Boh, o ktorom rozjímame vo svätom ruženci. Priateľstvo predpokladá rovnosť. V *prvých tajomstvách svätého ruženca* sa dozvedáme, že Boh sa stáva nám ľuďom podobným, lebo berie na seba ľudskú prirodzenosť a dáva nám svoju: v každom radostnom tajomstve ružencovom môžeme odpočuť tlkot úprimného srdca priateľa. Pán Ježiš sa usmieva na jednoduchých pastierov aj na mudrcov; láskavo hovorí, keď poučuje znalcov zákona v chráme aj jednoduchý ľud, keď z jeho svätých úst vychádzajú slová nebeskej útechy: Poďte ku mne všetci, čo trpíte a ste sužovaní a ja vás potešim. Je to naozaj hlas verného, oddaného, úprimného priateľa.

Milujúce srdce je napokon plné *hrdinskej lásky!*

Hrdinstvo sa prejavuje vtedy, keď treba dokázať veľké skutky. Vtedy sa vzbúri celá prirodzenosť a odporuje alebo napadá. Vo všetkých svetcoch bolo toto hrdinstvo, lebo ono je účinkom darov Ducha Svätého v duši. Sotva sa naskytne príležitosť, toto sväté hrdinstvo sa akosi napne, samočinne vypukne ako kvet z plodu. A bohovedci učia, že všetky tieto nadprirodzené sily boly takrečeno shrnuté v Kristovi a to od počatia až po vyvrcholenie hrdinstva božieho na kríži. A o tejto hrdinskej láske vravia nám *bolestné tajomstvá svätého ruženca.*

Jeden z najtajomnejších, najbolestnejších a súčasne najmohutnejších výjavov v živote Pána Ježiša je potenie krvou v getsemanskej záhrade. V ňom sťa by sa boly stretly všetky krivdy, všetky zneuznania, najbolestnejšie obete. V tom okamihu ukazuje sa Srdce Pána Ježiša ako oceán bolesti. Vieme hádam aspoň približne pochopiť, čo je to krvipotenie človeka, ale ťažko chápeme krvipotenie Srdca Božieho. Je to nevyjadriteľný výjav: mlčí aj hovorí, keď znázorňuje krvipotenie Boha.

Tento výjav krvipotenia je preto taký mohutný, že ho vyvolala *obetavá láska.* Ježiš vedel a videl čo ho očakáva, počul hlas, ktorým bol odsúdený. No jeho sväté Srdce aj vtedy odpovedalo láskou, ktorá bola odhodlaná obetovať sa za všetkých ľudí! Je to naozaj *veľkodušne obetavá láska,* ktorá sa rovnako prejavuje pri bičovaní, pri tŕnim korunovaní aj na ceste na Golgotu. V dome židovských veľkňazov aj vtedy, keď sberba zdivočelým hlasom žiada jeho smrť. A čo na toto všetko Kristus? Zaiste stiekaly mu slzy po tvári, hovorily skrvavené rany, no nadovšetko najvýrečnejšie vravela obetavá láska jeho srdca!

Napokom na Golgote stretáva sa Boh aj smrť!

Boh a smrť, aké slávne a strašné divadlo! Akože sa môže stretnúť Boh so smrťou? Boh teda chce byť premožený. Nuž ale smrť, ktorá chcela zvíťaziť nad Kristom, dala mu iba nové, vznešenejšie meno: Boh je všemohúca láska, láska tvoriaca, a jedno meno celkom nové: *Boh je láska obetujúca sa.*

Ukrižovanie dovršuje dokonalosť lásky, lebo tam sa prejavuje naprostá dokonalosť obetovania. V jeho svätom Srdci ostalo ešte pár kvapák krvi. Hej, aj túto načim vyliať . . . , za nás, ktorých miloval. Prichádza vojak, ktorý mu kopijou otvorí bok. Vyšla krv a voda. Potom už naozaj neostalo Kristu nič živého,

čo by bol mohol za nás obetovať. Dokonalosť lásky dokázal v dokonalom obetovaní, keď obetoval všetko, čo mal, všetko . . . , za nás! Túto obetavú lásku rozum ľudský nie je súci odmerať, zvážiť, lebo nevie ju pochopiť.

A v slávnostných alebo víťazných tajomstvách svätého ruženca zasa sa stretáva smrť s Bohom. Lež teraz s Bohom víťazom. Božské Srdce Ježišovo, ktoré sa dalo prebodnúť, objavuje sa vo víťazstve nad smrťou a nad peklom, aby nám mohlo dať svoj nadprirodzený život. *Posledné tajomstvá svätého ruženca* sa završujú v nebi, v sláve. Tam je víťazstvo, tam je sláva, tam je radosť. Lež o tom, čo prežíva Božské Srdce v sláve Otcovej, nemôžeme nič povedať, lebo ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nikdy nič takého nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, čo ho milujú božským, Ježišovým srdcom.

To nám odkrývajú tajomstvá svätého ruženca o Božskom Srdci Pána Ježiša. Ruženec je naozaj zjavením, odkrytím nebeských tajov. Preto modlievajme sa ho vrúcne, hĺbavo, aby nám táto modlitba sprostredkovala všetky potrebné životné milosti.

Slovensko jubiluje

Dr. Inocent Müller, OP.

Po chmúrnych časoch krutej vojny všetci sme si vydýchli! Objavila sa na obzore dúha, ktorá nám veští aký-taký pokoj. Vari nikto sa tomu tak neraduje, ako Cirkev svätá so svojou hlavou, pápežom, ktorý by bol najšťastnejší, keby dietkam celej zemegule mohol oznámiť, že časy bratovražedných bojov prestaly. Radujeme sa, hoci zubatá neistota zadrapuje sa do každého nadšenia. No sú radosti, ktoré by sme mohli pomenovať ozvenami rajských slastí a ktoré vedia rozozvučať struny duše aj vtedy, keď dolieha na dušu smútok a bôľny žiaľ. Takýchto radostí dožilo sa aj naše Slovensko tohto roku.

Katolícke Slovensko oslavuje strieborné jubileum vysviacky svojich prvých biskupov! Jeden z nich už hľadí z vlasti Otca nebeského na ľud slovenský, vždy verný Cirkvi svätej. No dvaja naši arcipastieri stoja pevne pri kormidle katolíckeho života a my, ich synovia a dcéry, so srdcom plným vďaky a lásky prežívame v časoch povojnových naozaj nebeskú radosť nad tým, že Božia Prozretel'nosť zahrnula ich tol'kými milosťami a darmi, že vedeli viesť ľud slovenský v tisícorakých nebezpečenstvách k správnemu chápaniu pozemského života a k večnému cieľu. Je to radosť, ktorú nevie zahlušiť ani mrazivá neistota, ani nedostatok a bieda — dedičstvo strašnej vojny. Je to radosť, ktorú prežíva každý katolík v hlbinách duše, radosť, ktorá vypukuje v mohutný chválospev poďakovania Kráľovi Kráľov za nesmierne dobrodenia posledného štvrťstoročia.

Veď ako by sme sa neradovali! Ľud slovenský, vždy verný Vatikánu, od čias svätého Metoda nemal „svojich" cirkevných predstavených na tých najvyšších miestach. Biskupi, čo sa starali o dobro nášho ľudu, hoci boli apoštolského ducha, boli mu akosi cudzí. Cudzí rečove, cudzí postavením. Nebola to slovenská kosť, neprúdila v nich slovenská krv, chýbalo im teda čosi prirodzené, na čom treba stavať aj to nadprirodzené. Dnes je to už každému jasné! Veď aj Japoncom posiela Rím japonských biskupov. A napokon, naši vierozvestcovia Konštantín a Metod, kým prišli na Slovensko, naučili sa reč našich praotcov, aby sa mohli priblížiť k ich dušiam. Nuž nečudujme sa, že najväčší dar, ktorý Vatikán mohol dať oslobodeným Slovákom v bývalej ČSR, boli duchovní otcovia a vodcovia zo slovenského ľudu: *prví slovenskí biskupi!*

Sídlo Metodovo, staroslávna Nitra, pred päťadvadsiatimi rokmi sťa by sa bola preniesla do tých čias, keď v nej prvý slovenský arcibiskup — svätý Metod — ohlasoval našim predkom božie

slovo po slovensky. Tam, v kolíske kresťanstva strednej Europy, biskupské svätenie prijali traja synovia slovenského ľudu, aby nastúpili do Metodových šľapají a prevzali do slovenských rúk apoštolský úrad na podtatranskej zemi. Nitra, so svojou slávnou minulosťou aj prítomnosťou, pred štvrťstoročím vystúpila pred našim zrakom v celej svojej katolíckej a slovenskej mohutnosti a velebnosti! V nej Boží Duch sostúpil na troch vyvolených synov Slovenska a pomazal ich na nástupcov svätých apoštolov, na hlásateľov božieho slova ľudu slovenskému. Vtedy Slovensko pocítilo, že z cirkevného života zmizol mrazivý chlad cudzoty, priepasť stavovská a všetko to, čo sa menovalo neslovenské.

J. E. arcibiskup **Dr. Karol Kmeťko** stal sa čestným nástupcom svätého Metoda na prestole nitrianskych biskupov. Arcibiskup hlbavého ducha, prenikavej inteligencie a širokého katolíckeho srdca. Videl hlboko do slovenskej minulosti, preto úžasne prezieravo vedel súdiť o slovenskej katolíckej prítomnosti a budúcnosti. Pripadla mu úloha v rozcapartených pomeroch po minulej svetovej vojne usmerniť smýšľanie kňazstva a ustáliť pevné smernice pre praktický život veľkej diecézy. Tu sa ukázala jeho katolícka rýdzosť, lebo v slepých uličkách povojnových falošných a zvodných hesiel proticirkevných vysoko držal pochodeň katolicizmu a víťazne odrážal všetky útoky namierené proti kňazstvu, proti katolíckym ustanoviznam a nepoddajnej vernosti nášho ľudu. Nikdy neváhal povedať otvorené katolícke slovo každému, vždy a na každom mieste, keď to vyžadovaly záujmy Cirkvi svätej. V nitrianskom biskupstve pod vedením arcibiskupa Dr. Kmeťku rozprúdil sa náboženský a duchovný život vo všetkych vrstvách veriacich. Elitu katolíckej akcie vychovával na exercíciach, k čomu prijal za spolupracovníkov kňazov z viacerých reholí. Pospolitý ľud prevychovával a katolícky charakterove upevňoval ľudovými misiami, o ktoré máva aj teraz veľmi živý záujem. Jeho veľká láska a záujem o zámorské misie — čo meritórne shodnotil aj Vatikán — korunuje snaženia katolícky širokého arcipastierskeho srdca, ktoré túži iba po tom, aby „všetci boli jedno". V knihe života hádam raz budeme môcť prečítať, koľkých lačných nakŕmil, núdzou trpiacich pritúlil k svojmu otcovskému srdcu, koľko sĺz sotrel a koľko radosti vniesol do trpiacich rodín. Hej, nástupca svätého Metoda na nitrianskom hrade je veľký životom, veľký konaním a skutkami, preto hold synovskej lásky a oddanosti vzdávajú mu všetci Slováci.

Spiš a naša Orava dostala pred 25. rokmi na najvyššie cirkevné miesto žulového Slováka a v katolíckych náboženských otázkach prenikavo zbehlého muža v osobe *J. E.* **Jána Vojtaššáka.** Je to syn podtatranskej zeme, ktorý vyšiel z ľudu, poznal jeho dušu, jeho túžby, preto mu zasvätil celý svoj život. Spišskokapitulský Sion zaplesal, keď vítal biskupa-otca! Hej, dobrého, láskavého otca, ktorého Prozreteľnosť poslala preto, aby dvíhal náboženskú aj hmotnú úroveň veriacich. Dnes o otcovskom srdci pána biskupa Vojtaššáka vravia gigantické skutky na poli cirkevnom aj kultúrnom. Sám až do krajnosti skromný využil všetky prostriedky na dvíhanie duševnej úrovne diecézy. *Sebe nič, veriacim všetko,* tak by sme vari najlepšie charakterizovali jeho biskupské srdce, ktoré by bolo súce rozdeľovať sa do nekonečna, keby to bolo možné. Jeho pričinením dostávaly naše dedinky a mestá osvedčených katolíckych inteligentov v školách, v ktorých pre katolícku a slovenskú vec vykonali veľmi mnoho. Prezieravý duch biskupa Vojtaššáka videl ďaleko do budúcnosti, preto v súladnej jednote s horlivým a oddaným kňazstvom duchovný život biskupstva postavil na také základy, na ktorých budúce pokolenie môže smelo stavať a dokončovať mohutné katolícke dielo jubilujúceho biskupa. J. E pán biskup Vojtaššák je muž modlitby, ktorého srdce horí obetavou láskou, preto štvrťstoročie jeho apoštolskej činnosti v Spišskej Kapitule je najkrajšou a na katolícke skutky najbohatšou partiou v dejinách spišského biskupstva.

Mužom, ktorý láskou vládol, bol nebohý banskobystrický biskup *J. E.* **Marián Blaha.** Veľký slovenský nástupca nezapomenuteľného biskupa Štefana Moyzesa. Muž širokého katolíckeho formátu, ktorý v skrytosti konal skutky veľké pre Cirkev aj národ. On iste odpočúval tlkot Božského Srdca, ktoré bolo vždy tiché

a pokorné, preto veďeľ vo verejnom cirkevnom živote rozriešiť všetky otázky svätou diplomáciou teplej lásky, ktorou bolo prežiarené každé jeho slovo, každý jeho čin. Už nie je medzi nami. Nedožil sa radosti celoslovenskej. No veríme, že teraz kľačí pred trónom Otca nebeského a prosí, aby stíchly hlasy pomsty a nenávisti, no najmä prosí o milosť, aby podtatranský ľud ostal neochvejný vo vernosti k Skale Petrovej.

Keď ďakujeme Božej Prozretel'nosti za radosť, ktorú prežíva celé Slovensko z jubilea našich prvých biskupov, súčasne ponížene prosíme, aby Vel'kňaz Kristus udelil našim drahým arcipastierom zdravie, silu a odvahu v konaní arcipastierskych povinností v terajších časoch.

Ruženec ho zachránil

Mária Kahancová

Bolo krásne jarné ráno, keď sa vracala domov z trhu. Slnko písalo svoju radostnú pieseň na domy, na ulice a tváre ľudí, ktorí ich k nemu otáčali ako slnečnice, aby ich poľúbil. Mláky po nočnom dáždi vyschýňaly, lúče ich vynášaly hore k modrastým výšinám, aby sa tam očistené hraly s vetrom ako biele obláčky.

Keď sa na ne pozrela, pohla sa v jej duši slabá nádej, že snáď i jej smútok stane sa raz takým bielym, ľahkým, radostným obláčikom, že už raz vyschnú aj jej slzy, ktoré už rok vylieva pre muža.

Veď, keď sa zaňho vydávala, verila v jeho lásku. Nech si ľudia len vyprávajú, že každá pominie. Ich láska sa nemôže rozbiť. Oni budú výnimkou.

A raz len nastala prvá roztržka: Nepôjde s ňou do kostola, vravel. Nemá času a konečne ani nechce, lebo sa mu muži smejú, že je pod papučou.

Za každým smutnejšia bola jej cesta samej do kostola a za každým sa vrúcnejšie modlila za neho na ruženci, ktorý dostala od neho na jednom odpuste.

Potom začali roznášať, že sa pozerá za inou. Nedávno to počula. Tá nová rana ešte krváca, ale pri každom zdravasi na ruženci cíti pohladenie Matky Božej, ktorá raz iste obráti jeho kroky len k nej. Len nesmie strácať k nemu zhovievavú trpezlivosť. Najsamprv ho musí dostať z kruhu jeho zlých priateľov — veď len tí ho zlákali na tú cestu.

Vytrhla sa z myšlienok, keď narazila na hlúčok ľudí, ktorí nemo čítali vyvesený plakát. Od sĺz nevidela dobre. Litery sa jej roztančily pred očami. Len dve slová sa jej zadrapily do duše: mobilizácia a ročník jej muža. Hneď musí nastúpiť.

Tak nie tá druhá, ale možno smrť jej ho vezme. Možno božia ruka ho chce odtiaľ vytrhnúť. Všelijako sa len musela o neho báť.

Sotva sa dovliekla domov. Hodila košík do kúta a shľadávala pre neho veci: teplú bielizeň, mydlo, hrebeň, jedlo a drobnosti každodennej potreby. A tu sa zarazila: To je všetko mimo nej, to sú neživé veci, tie nebudú strážcom jeho duše i tela, tie nemajú trvalej sily, nesrástly s jej dušou. Čo by mu dala, aby bola vždy pri ňom, aby ho chránila? Tu jej vypadol z vrecka ruženec. Pozrela na obraz Sedmobolestnej na agnušteku, priblížila ho k ústam a zašeptala: „Choď s ním, Ty, Matka moja, nádej moja, miesto mňa. Chráň ho pred zlom duše a tela a priveď mi ho nazad zdravého na duši aj na tele. Prijmi moje modlitby za neho a mne daj pokoj do duše, aby som sa uspokojila a oddala do božej vôle.

Schovala mu ruženec do vrecka na vojenskom kabáte i so svojou fotografiou, aby ich nezbadal. Nesniesla by jeho ironický pohľad.

Cesta na stanicu bola plná smutných žien i detí. Ona tiež išla pri ňom ako tmavý, mŕtvy tieň, ktorý sa práve kládol na polia vo večernom súmraku.

On jej dával pokyny, ako si počínať bez neho v domácnosti, čo a ako zariadiť, ale ani slovkom nezavadil o ňu, o jej zranené srdce. Jeho hlas znel kovove studeno a chladne sa odrážal od jej srdca. Len keby aspoň jeden teplý pohľad jej daroval naposledy, ako voľakedy, aby ju malo čo hriať v jej samote, ktorá sa okolo nej uzavrie, ako steny väznice. Ako závidela dávnym ženám, ktoré sprevádzaly manželov do boja. Lepšie to bolo, ako doma trpnuť.

Ostrý piskot vlaku — plač žien, volanie a vlak už len svojím bielym dymom mával na rozlúčku. Na mŕtvej stanici ostaly len lesklé koľajnice, ktoré sa vystieraly za ním ako jej biele bezmocné ramená. Už ho nedočiahne. Unášajú ho neznáme, hmlisté diaľavy, kam i dušou zaletieť bude ťažko. Bude to len neistota, dym, krv a strach.

*

Zobudil sa v bielej miestnosti. Čierna mníška skláňala sa nad ním a usmievala sa na neho. Aké divné oči! Ich láskavý modrý pohľad pripomínal mu niekoho, čo tiež tak tíško chodil po dome a šepotal modlitby. Pod jej dotykom všetko sa stávalo bezpečným, čistým a jasným.

Chcel zdvihnúť ľavú ruku. Čo, že ju nemá?! Veď v nej držal pušku, jasne vidí pred sebou hlavu, na ktorú mieril. Kdeže je? Kde je puška a čo je tu tak ticho? Hrôza sa mu zjavila v očiach.

V tom mníška zašeptala: „Ďakujte, že ste stratili len ľavú ruku. Mohli ste už nežiť. Guľka šla priamo do srdca, len sa odrazila od ruženca a agnušteka, ktorý ste mali vo vrecku. Poďakujte sa tej, ktorá vám ho tam vložila. Iste to bola tá smutná žena s láskavými, dobrými očami na fotografii."

— Aký ruženec? Aká fotografia? O ničom nevedel. Mníška mu ich podala.

Keď sa na ne pozrel, dávny, hrejivý cit sa mu vkradol do srdca. Vracal sa odkiaľsi zďaleka ako ozvena zo siedmej hory. A zrazu zmizla diaľka, cítil ju pri sebe. Ju, jedinú, ktorá prišla s ním i do tej diaľavy, i do nebezpečenstva a iste pôjde s ním aj ďalej po ceste života, i keď nemá ľavej ruky, i keď tvár má zohavenú od šrapnelu, ktorý pri ňom vybuchol. Len jej ruka môže nahradiť jeho, — jej ruka, ktorá vždy trpezlivo hladila vrásky na jeho čele.

A spomenul si na tú druhú, ako by sa asi odvrátila od neho, veď vždy mu hovorila, že by sa nemohla zriecť nijakej radosti života a pohodlia.

Ale čo, keď ho manželka nedočká, keď sa zaľúbila aj ona do iného, alebo, Bože, až sa jej niečo stalo, veď celý svet bol frontom, ak je chorá, alebo už nežije!

A zrazu nevedomky šeptaly jeho ústa Zdravas Mária a ruky preberaly očká na ruženci.

Mníška ticho sa usmievajúc, vytratila sa z izby, aby napísala jeho žene zprávu o ňom, kým on splácal jej modlitby vrúcnymi vzdychami za jej život.

*

Neverila očiam, keď jej ho vlak znovu priviezol. Nemohla veriť, že jej ho diaľky vracajú takého, akého si toľkokrát želala, za čo sa toľko modlila — s tým vrúcnym, láskyplným pohľadom.

A radostné slzy sa jej lialy po tvári, keď jej pošepol: „Prvá naša spoločná cesta nech je do kostola".

Slovenské sestry dominikánky.

Naši čitatelia iste sa budú zaujímať aj o naše sestry, ktoré za bývalej ČSR boly iba v Košiciach. Pomery sa tak vyvinuly, že na základe a so súhlasom Sv. Kongregácie rehoľných vecí v Ríme, zo dňa 12. júla 1943, č. 5510/42, J. E. najdôstojnejší pán biskup *Jozef Čársky*, dňa 11. augusta 1943, zriadil novú Kongregáciu Blah. Imeldy sestier III. rehole sväteho Dominika na Slovensku. *J. E. pán biskup Čársky je teda zakladateľ a najväčší dobrodinca našej novej slovenskej Kongregácie pod ochranou bl. Imeldy.* Sídlo Kongregácie je predbežne v Petrovianoch. Kongregácia má teraz štyri domy: Košice, kde je priorkou *S. Jolana Kolibárová*, OP; Petroviany, kde je priorkou *S. Ľudovíta Fusková*, OP; Humenné, kde je priorkou *S. Elena Mihálková*, OP; Trebišov, kde je vikárkou *S. Marietta Müllerová*, OP. Naše sestry sa venujú výchovnej a sociálnej činnosti. Do Kongregácie sa prijímajú dievčatá, čo majú úprimnú vôľu slúžiť Pánu Bohu, zachovávať kongregačné pravidlá a venovať sa spáse duší. Prihlásiť sa možno v každom kláštore

IHLA KĽÚČ DO NEBA

Do neba sa dostaneme iba vtedy, ak máme zásluhy. Ak niekto chce rásť v zásluhách, k tomu potrebuje dve veci: Musí byť v posvätujúcej milosti, t. j. nesmie mať na duši smrteľný hriech, a potom, svoju prácu musí vykonať na česť a slávu božiu a na svoj duševný prospech.

V istom kláštore žil fráter, ktorý bol krajčírom. Svoju prácu konal naozaj veľmi svedomito. Raz ochorel a cítil, že sa blíži jeho posledná hodinka. Nuž prosil okolo stojacích rehoľníkov, aby mu dali ihlu. Tí, pravda, nevedeli, na čo by mu bola ihla, preto mu ju ani nedávali. Nuž ale brat krajčír nechcel odstúpiť od svojej žiadosti, preto ihlu mu dali. Brat, držiac ihlu v ruke, vravel: „Táto ihla je teraz kľúčom, ktorý mi otvorí nebo; s ňou chcem aj zomrieť, s touto ihlou chcem uzrieť Krista Pána, lebo s touto ihlou som mu slúžil!

Pravda, spolubratia sa tomu trocha čudovali, že práve do ihly vkladal takú veľkú nádej. Preto umierajúci brat im povedal:

„Kedykoľvek som pracoval touto ihlou, vždy som ju upotrebil z lásky k Panu Bohu. A kedykoľvek som dohotovil nejaké šaty, vždy som myslel, ako by som to bol urobil pre Krista Pána". *Dr. J.*

Svornosť v manželstve

Manželia mali by byť svorní, jedného ducha, jedného smýšľania, ako to bolo v manželstve sv. Jozefa a Panny Márie. Ich svornosť mala by sa podobať hodinovým ručičkám, keď ukazujú dvanásť hodín. No, nebýva to vždy tak. Mnohí manželia podobajú sa dvom orlím hlavám na starom rakúskom cimeri, z ktorých jedna hľadí na východ, druhá na západ.

Nuž skúsenosť vraví toto:

Keď dostane žena muža, ktorý je taký milý, ako kyjak, ktorým Kain zabil Ábela, je zle.

Keď dostane muž ženu, ktorá hľadí tak sladko, ako mačka, keď sa jej dali octu napiť, je zle.

Keď sa dostane žene muž, ktorý je zdvorilý ako tie cepy, čo nimi Gedeon žito mlátil: je smutné.

Keď sa dostane mužovi žena, ktorá mlčí, ako tie žaby, čo na rozkaz Mojžiša vyšly z Nílu: je žalostné!

A nieraz hlavatá, trucovitá a vzdorovitá žena chce vždy opak toho, čo chce muž. Nuž potom ten domáci poriadok vyzerá asi takto:

On chce kyslé? tak ja chcem sladké.
On chce drsné? nuž ja chcem hladké.
Keď on kričí ha, ja kričím hu.
Keď on je tam, tak ja som tu.
Keď on chce jesť, ja sa chcem postiť,
keď chce byť sám, ja sa chcem hostiť.
Keď chce on tam, ja bežím sem,
keď povie nebo, ja vravím zem.
Keď volá Zuzku, ja volám Rózu.
Chce kúpiť prasa, kupujem kozu.
Keď vraví nie, ja revem áno,
keď pije pivo, ja pijem víno.
Keď sa on smeje, ja iste plačem,
keď si on ľahne, ja iste skáčem.
Keď ide hore, ja idem dolu,
keď pýta múku, dávam mu smolu.
Chce ma mať doma? ja mu hneď zmiznem.
keď ma on tlče, ja kopem — hryznem.
Keď volá čihí, ja volám hót!
Môj ty Janíčko, taký je život!

Hľa, nesvornosť, ktorá rozbije manželské šťastie a rodinný život. Kde chýba láska, tam nieto jednoty, tam je zvada a nepokoj. Bez lásky niet svornosti, a bez svornosti manželský život je ozajstnou ťarchou.

Legenda o Panne Márii

Panna Mária po pozdravení anjelovom odobrala sa so svätým Jozefom k svojej tetke Alžbete do Judska. Cestou bola unavená, začal ju trápiť smäd. Takto sa zastavila na lúke pri studničke. Pri studienke sedel pastier, ktorý tu skoro celý život pásol ovečky. Prichodzích uctivo privítal a ako dobrý človek podal im kúsok chleba a mlieka. Matka Božia chcela sa nejako odvďačiť dobrému pastierovi za také pohostinstvo, preto sa ho opýtala, ako sa má.

„Akože by som sa mal", vraví starček celkom zarmútený. „Studienka už vyschýňa niekoľko rokov. Strom, pod ktorým som presedel skoro pol života, vädne. Nuž ak toto všetko zanikne, potom aj ja zahyniem. Nemé ovečky nerozumejú môjmu žiaľu, a ja, úbohý starec, nemám na šírom svete nikoho, komu by som sa mohol požalovať."

Kráľovná neba i zeme veľmi milo sa usmiala na tohoto starčeka a vravela mu: „Podaj nám svoj krčiažtek, aby sme sa napili."

Milý starec s údivom podáva nádobu Jozefovi a vraví: Čože? Z tej zamútenej vody chcete piť? Veď pred chvíľou som Vám povedal, že voda vysýcha, na dne studienky je už len blato."

A tu Panna Mária mu hovorí: „Len počkaj, potom uvidíš". A hľa! Len čo Jozef zavesil nádobu na svoju palicu a dotkol sa ňou vody, voda bola čistá ako kryštál a studnička bola ňou naplnená až po kraj. Svätá Panna napila sa z vody aj so svätým Jozefom, a zbytkom vody poliala vyschýňajúci strom. V tom okamihu ratolesti sa zazeleňaly a od toho času rástly do šírky aj do výšky, takže na celom okolí pod nimi bola najpríjemnejšia tôňa.

Od tej chvíle dobrý starček velebil svätú Pannu, ktorú poznal po jej divotvornej moci. Potom si urobil z konára tohoto stromu fujaru, hrával na nej tak milo, že mu aj ovečky rozumely, ba aj nebeskí vtáčkovia prestávali spievať a načúvali zvukom, ktoré vyvolával na fujare nábožný pastier, na ktorého po prvý raz v živote sa usmialo nebeské šťastie.

Rozhovor vo vlaku

Len chvíľočku som sedel vo vlaku a veru, poučil som sa z jedného zaujímavého rozhovoru.

Modlil som sa breviár, hoci tam ľudia tárali jalové, ba aj urážlivé reči. V oddelení tretej triedy sedeli dvaja páni. Na pohľad inteligentní, menšieho postavenia, rozprávali sa veľmi priateľsky. Z ich rozhovoru zachytil som niekoľko zaujímavých slov. Prestal som modliť sa breviár a počúval som.

— Hej, ale je to len veselé dievčatko, tá tvoja Katka!

— Veruže je, ale pritom nie je bláznivá — vraví otec — a je naozaj nábožná a horlivá.

— Vidíš, práve to je každému čudné a nápadné, že také veselé dievčatko a pritom také nábožné.

— Aj nedávno hovorili mi súsedi: Čože sa tá tvoja Katka po tých kostoloch toľko vláči. — Ale ja jej v tom vôbec neprekážam, ba naopak, aj s manželkou veľmi sa tomu tešíme a sme radi, že tiež často chodieva na svätú spoveď.

— Však to veru nie je zlé — prisvedčil priateľ.

— Nuž aj ja tak smýšľam. Veď v kostole ten kňaz káže jej len dobre robiť. Nuž mám akú-takú istotu, že sa mi tak ľahko nepokazí. Človek má tak aj tak strach o deti, a to nielen doma, ale najmä v škole.

— Hej, to to, vpadol mu do reči priateľ.

— Ja sa veru každý deň opýtam Katky, čo sa učili, či všetkému porozumela, a keď sa mi dačo neľúbi, tak jej to vysvetlím.

— No, to musím veru aj ja dávať pozor. A vieš, strašne som rád, že to moje dievča tak lipne za tvojou Katkou, aspoň sa od nej niečo dobrého naučí.

Vlak vchádzal do stanice. Obliekali sme sa, pripravovali sme sa na odchod. Bol som rád, že som počul katolícky rozhovor dvoch dobrých katolíckych otcov.

Múdrosť za štyristo zlatých

Vladár Dionýz spozoroval raz jedného starca, ktorý sedel medzi kupcami a predavačmi. I spýtal sa ho: „Človeče, čože ty predávaš?" Starec mu na to odpovedal: „Múdrosť". „A po čom ju predávaš?" pýtal sa ďalej panovník. „Po štyristo zlatých" odpovedal starec. „Tak sem s ňou" riekol Dionýz a hneď na dlaň vyčítal starcovi žiadanú sumu. Mudrc mu za to dal lístok, na ktorom bolo napísané: Čokoľvek činíš, čiň múdro a pamätaj na koniec".

Dionýz si veľmi obľúbil túto starčekovu múdrosť. Toto heslo stalo sa jeho životným pravidlom, na ktoré nechcel nikdy zabudnúť. Dal si ho napísať na steny, a to vo všetkých izbách, aby sám na to vždy pamätal, aj druhí.

Stalo sa raz, že prišiel k nemu holič. Pravda, ten ho nechcel len oholiť, ale chcel pre akúsi príčinu podrezať mu aj krk britvou. Ale čo sa stalo? Zazrel na múroch múdry nadpis: Pamätaj na koniec. To ho dojalo, lebo v duši si povedal: Keď ho zarežem, chytia ma a čo potom? Teda pamätaj na koniec. Bál sa, že ho pre vraždu tiež obesia. Hľa, toto heslo bolo pre neho akýmsi povrazom, ktorý mu sviazal ruky a prekazil zlý čin.

A veru dnes by naozaj nezaškodilo veľmi mnohým, keby si zapamätali túto múdrosť. A ako z príkladu vidíme, Dionýz ju ani draho nezaplatil. Preto je aj naša povinnosť, aby sme všetko konali múdro. To znamená, pamätať na to, že všetkému bude koniec. Nebudeme tu žiť na veky, všetko sa raz skončí a čo potom...? Zo životopisov svätých vieme, že kým niečo vykonali, vždy sa pýtali seba samých: Bude mi to osožné pre večnosť? Lebo nezabúdajme, že náš koniec, či chceme alebo nie, je smrť, potom večnosť. A tá večnosť môže byť len dvojaká: Večná radosť alebo večné zatratenie. Podobne aj v krížoch a trápeniach pamätajme na to, že všetko má koniec, aby sme nestratili trpezlivosť a tým odmenu večnú.

Zprávy z katolíckeho sveta

Vatikán.

18. februára toho roku svolal svätý Otec Pius XII. slávnostné konzistórium do Vatikánu, pri ktorom vymenoval 32 nových kardinálov. Je to po tejto vojne, a vôbec za panovania terajšieho pápeža prvé menovanie nových cirkevných najvyšších hodnostárov. Je nesporné, že toto konzistórium má dejinný význam. Kardinálmi boli menovaní významní arcibiskupi, a biskupi a iní vzácni cirkevní činitelia zo všetkých svetadielov: z Europy, z Ameriky, z Ázie, z Afriky a z Oceánie. Na túto dejinnú cirkevnú slávnosť prišlo do Ríma veľa ľudí z celého sveta. Z pochopiteľných príčin novinárom a fotografom zakázali v tomto čase vstup do vatikánskych palácov. Menovaním nových kardinálov zo všetkých národov chcel zvýrazniť svätý Otec *nadnárodnosť a všeobecná jednotu Cirkvi rímskokatolíckej.* Pri tejto príležitosti mal svätý Otec viacej prejavov, pri ktorých zdôraznil najmä toto: Cirkev svätá má nesmierny vplyv na ľudský život, udržuje jeho zdravé základy, vie povedať pravé slovo k modernému imperializmu a vie určiť aj správne prostriedky pravidelného duševného aj hospodárskeho vývoja v priestore aj v čase. Pápež dôkladne sa zaoberal dvoma rozhodujúcimi činiteľmi spoločnosti: s rodinou a štátom. Poukázal na nenahradi-

teľné služby, ktoré Cirkev preukazuje týmto dvom činiteľom a spoločnosti a prehlásil: *„Počas celej vojny usilovali sme sa odvrátiť národy od uctievania násilia a zdôraznili sme im, že prednosť má rešpektovanie práva a spravedlivosti"*. Slávnosti vo Vatikáne sú predzvesťou lepších čias. Veríme, že svätému Otcovi sa podarí uskutočniť plán svetového pokoja práve zdôrazňovaním myšlienky bratstva kresťanských národov, ako údov jedného tajomného tela Kristovho.

16. januára vo zvláštnej audiencii prijal Pius XII. rímskych šľachticov. Mal k ním dlhší prejav, v ktorom poukázal na zodpovednosť vedúcich osôb v politickom a sociálnom živote prítomných čias.

Noví nemeckí kardináli navštívili niektoré koncentračné tábory, v ktorých sú teraz nemeckí zajatci.

V karmelitskom kláštore v Lisieux zlaté rehoľné jubileum oslavovala vlastná sestra sv. Terezie od Ježiška, Sestra Genovéva od svätej Tváre (teda sestra Celína). Túto príležitosť využil sám svätý Otec Pius XII., a na tejto slávnosti dal sa zastupovať J. E. Msgr. Roncalli apoštolským nuncium vo Francúzsku. Na slávnosti zúčastnili sa tiež: Msgr. Picaud, biskup z Lisiuex, Msgr. Pasquet, biskup zo Sées, páter provinciál karmelitánov, opát trapistov zo Soligny a veľa kňazov a rehoľníkov. Po svätej omši apoštolský nuncius mal slávnostnú reč, pri ktorej jubilantke odovzdal korunu z kvetov, ako znak jej dlhého života v kláštore. V tom istom kláštore žije ešte najstaršia sestra svätej Terézie od Ježiška, Matka Agnesa od Ježiša, ktorá je tam priorkou a má dnes už 84 roky. Roku 1944 slávila diamantové jubileum svätých sľubov.

P. Bertrand Húska má misie vo Sv. Juraji—Gombošovciach od 7 do 14 apríla. Potom odchádza na misie do Erdútky. *P. Mikuláš Lexman* má misie u P. Františkánov v Bratislave—Westend od 30. marca do 7. apríla. *V Zbynciach* pri Michalovciach bude slávnostné shromaždenie členov Živého ruženca, pri ktorom budú prijatí do spolku noví členovia.

Dr. Inocent Müller cez celý pôsť káže v biskupskej katedrále v Košiciach. Od 18. do 23. marca má duchovné cvičenia pre členov Tretej rehole svätého Dominika v Košiciach. Potom má exercície pre katolíckych mužov a prednáša o aktuálnych sociálnych otázkach v SKK.

Mládež Spolku svätého ruženca, ktorú vedie P. Martin Furman, zahrá v pôste náboženskú dramatickú hru: A keď zvonili na Anjel Pána.

V dominikánskom kostole cez celý pôst okrem riadnych denných pobožností v stredu večer býva pôstna kázeň s pobožnosťou, vo štvrtok krížová cesta a v piatok pobožnosť k svätému Vincentovi Fererskému.

Naši košickí terciári cez zimu vyvinuli horlivú charitatívnu činnosť v prospech chudobných a chorých.

V Dolnej Súči pri Trenčíne od 19. do 25. marca majú misie pátri z trenčianskeho kláštora.

* * *

Našich ružencových horliteľov prosíme, aby nám poslali zprávy zo života vo farnosti. Zaujímame sa o Vás, preto bude dobre, keď sa vospolne poznáme v našom časopise.

Tlačila knihtlačiareň „Grafika" Košice, Štefánikova ul 82.

Z kláštorného života.

Hlas zvona v kláštore upozorňuje všetkých rehoľníkov na presné plnenie denných povinností. Každá modlitba, každá práca, každá povinnosť má svoj vyhradený čas.

† J. E. MARIÁN BLAHA,
biskup banskobystrický.

Podpory na „Svätý ruženec".

Sotva sa dozvedeli ctitelia Panny Márie ružencovej, že začneme vydávať ružencový časopis, privítali naše úsilie s radosťou a porozumením a ihneď sa dali do roboty. Poslali nám prvé podpory na časopis. Katolícka mládež v Malej Vieske, 2.000 Kčs. G. E. učiteľka 1.000 Kčs. Mária Kmecová, 300 Kčs. Alfonza Podobová, 578 Kčs. Ján Kopaj, 65 Kčs. Martin Soľár, 400 Kčs. Štefan Mlynár, 256 Kčs. Ilona Vodová, 479 Kčs. Alžbeta Müllerová, 600 Kčs. Tomáš Sabin, 96 Kčs. Anton Uhrovčák 150 Kčs. Mária Siliová, 300 Kčs. Dorota Kolibárová, 400 Kčs. Ružena Brezanská, 200 Kčs. Viera Kostrová, 50 Kčs. Antónia Ničová, 500 Kčs. Michal Vrbacký, 400 Kčs. Tomáš Nižník, 50 Kčs. Michal Ondrejkovič, 600 Kčs. Všetkým vyslovujeme srdečné Pán Boh zaplať!

Veríme, že najmä v dnešných ťažkých časoch naši ruženčiari podporia nás aj hmotne. Milodary ako aj mená darcov vždy uverejníme.

Za všetkých odberateľov, čitateľov a prispievateľov sme sv. omšu odslúžili dňa 25. marca.

Dominikánsky kalendár na marec.

1. Blah. Kristofora.
2. Blah. Henricha Suso.
3. De ea.
4. Sv. Kazimíra.
5. De ea.
6. Popolná streda.
7. Sv. Tomáša Akvin.
8. Sv. Jána z Boha.
9. Sv. Františky Rim.
10. Blah. Petra.
11. De ea.
12. Sv. Rehora Veľ.
13. De ea.
14. De ea.
15. De ea.
16. De eo.
17. Sv. Patrícia.
18. Sv. Cyrila Jeruz.
19. Sv. Jozefa.
20. Blah. Ámbróza Sans.
21. Sv. Benedikta.
22. Blah. Iznarda.
23. Blah. Sybiliny.
24. Sv. Gabriela.
25. Zvestovanie P. Márie.
26. De ea.
27. Sv. Ján Damasc.
28. De ea.
29. De ea.
30. De eo.
31. IV. nedeľa pôstna.

Odporúčame Vám naše knihy a časopisy.

Pre katolícku slovenskú inteligenciu vydávame mesačník „SMER" odborný časopis pre duchovný život. Predplatné 80 Kčs, pre bohoslovcov a študentov 40 Kčs.

Životopis blah. Angely z Foligna, broš. 60 Kčs; v celoplátne 90 Kč.

Eucharistické Srdce Ježišovo. Knižočka vás poučí, ako máme uctievať Srdce Pána Ježiša v Najsvätejšej Sviatosti. Broš. 31 Kčs; v celoplátne 51 Kčs.

Monika, svätá matka. Krásny životopis matky svätého Augustína. Odporúčame najmä našim matkám, aby vedely, ako majú vychovávať svoje dietky. Cena 35 Kčs.

Životné pramene krásneho písomníctva. Kniha pre študujúcu mládež, z ktorej sa dozvie, aké knihy môže čítať.

Objednávky prijíma:

Dominikánska edícia VERITAS,
Košice, Mäsiarska ul. č. 6.